

Udržitelné textilie pro hasičský záchranný sbor

Procura+ v pořadí druhá nabídka

Obr.: pixabay.com

**Účastník projektu
Procura+:**

Úřad pro bezpečnost, Nizozemsko

Zakázka:

Udržitelné oděvy pro požární stanice v 19 z 25 nizozemských hasičských okrsků

Zadána: duben 2016

Úspory:

Úspora CO₂: 134 tun

Úspora energie: 3 213 GJ neobnovitelné energie

Další úspory: 262 tun toxických příměsí a pesticidů

SHRNUTÍ

- Úřad pro bezpečnost (Nizozemsko) si klade za cíl jít při nákupu ekologických a recyklovaných textilií příkladem.
- Na základě spolupráce s dalšími úřady, průzkumu trhu a následného zapojení dodavatelů se podařilo zjistit, jaké možnosti může trh nabídnout.
- Vítězná nabídka ušetřila 134 tun CO₂ a zabránila použití 262 tun toxických příměsí a pesticidů.

Základní informace

[Instituut Fysieke Veiligheid](#) (Úřad pro bezpečnost, ÚPB) je úřad pro pomoc při katastrofách a řízení krizových situací v Nizozemsku. Na základě využívání podpůrných strategií, motivování ke sdílení

znalostí, zajišťování školení, podpory vedení, řízení projektů a nákupu a správy majetku obcí posiluje 25 bezpečnostních regionů Nizozemska, a přispívá tak ke zvyšování bezpečnosti ve společnosti.

V oblasti nákupu se Úřad pro bezpečnost řídí politikou sociální odpovědnosti podniků a akčním plánem udržitelného veřejného zadávání, který zahrnuje cíle udržitelnosti pro několik kategorií (např. firemní oblečení). ÚPB dále podporuje krajské úřady, aby si stanovily politiku veřejného zadávání a realizovaly zadávací řízení. Poskytuje rovněž právní poradenství a nabízí pomoc při organizování tržních konzultací a řízení smluv.

Zadávací postup

V roce 2015 provedl Úřad pro bezpečnost nejprve průzkum trhu, aby zjistil jeho možnosti, a zajistil tak příslušným subjektům dostatek času na přípravu řešení, která by odpovídala požadavkům ÚPB.

Po fázi zapojení trhu se ÚPB rozhodl přistoupit k neveřejnému řízení. Vybral společnosti, které již měly zkušenosti s používáním recyklovaných a organických vláken a měly určité možnosti ovlivnit výrobu. Tento přístup rovněž minimalizoval náklady pro všechny zúčastněné strany.

Následně byl vytvořen plán projektu pro realizaci tohoto nákupu. Zástupci hasičské záchranné služby se zapojili do projektové skupiny i řídicího výboru, kterému předsedal velitel krajského hasičského záchranného sboru, který současně předsedal Výboru pro politiku zajišťování hasičských oděvů. Byla také vytvořena „testovací skupina“, kterou tvořili členové ABB (poradní skupina pro správu hasičských oděvů), přičemž k aktivním členům této skupiny patřil také předseda ABB.

Kritéria pro zadávací řízení

Předmět smlouvy

Udržitelné oblečení pro požární stanice v 19 z 25 nizozemských hasičských okrsků

Výběrová kritéria

Při předkládání nabídek byli uchazeči vyzváni, aby potvrdili, že oni sami i všichni jejich subdodavatelé:

- netolerují žádnou formu diskriminace či osobních výhružek;
- uznávají právo organizovat se;
- podporují právo na individuální rozvoj;
- netolerují žádnou formu nucené práce nebo otroctví;
- zavazují se zajistit zdravé pracovní prostředí; a
- požadují, aby všichni dodržovali Úmluvu č. 138 ze dne 26. června 1973 a Úmluvu č. 182 ze dne 17. června 1999 Mezinárodní organizace práce (MOP) o minimálním věku pro vstup do zaměstnání a zákazu dětské práce.

Kritéria pro zadání zakázky

Uchazeči měli popsat, jak se v tomto zadávacím řízení vypořádají se třemi tematickými okruhy z normy ISO 26000 (sociální odpovědnost podniků). Měli vysvětlit, jaké zásady sociální odpovědnosti při rozhodování a praktické realizaci následujících klíčových oblastí a témat týkajících se výroby a dodávek pro zadavatele řeší:

Jednalo se o následující témata:

- Životní prostředí
 - prevence znečištění životního prostředí (škodlivé látky)
 - udržitelné využívání zdrojů (využití recyklovaných vláken)
- Pracovní postupy
 - pracovní podmínky a sociální ochrana (pro mezinárodní pracovní závazky je třeba postupovat jednotně dle MOP)
 - bezpečnost a ochrana zdraví při práci
 - lidská práva
 - diskriminace a zranitelné skupiny (ženy, dívky a dětská práce)
 - základní principy a pracovní práva (nucená práce a dětská práce)

Čím jasněji dokázal uchazeč zásady sociální odpovědnosti v rozhodovacím procesu a při samotné realizaci popsat, tím více bodů získal.

- Procento recyklovaného/organického obsahu ve výrobcích

Čím vyšší procento hmotnosti oděvu tvořila recyklovaná vlákna a/nebo čím vyšší bylo procento organicky pěstovaných vláken, tím více bodů uchazeč získal.

Ustanovení o plnění smlouvy

1. Článek o inovacích

Počínaje rokem 2017 musí dodavatel vždy každý rok předložit zadavateli návrh na inovace. Tento inovační návrh se musí týkat sociální odpovědnosti podniků, produktů a/nebo služeb poskytovaných dodavatelem a musí přispívat ke zlepšování kvality a/nebo snižování nákladů.

2. ÚPB rozhoduje, zda bude inovační návrh přijat a zaveden.

Výsledky

Výsledkem byl nákup oděvů v hodnotě 4,5 milionu eur. Na výrobu dodaných oděvů byla použita pouze organická bavlna (s certifikací GOTS) a polyesterové komponenty výhradně z recyklovaných vláken pocházejících z řezného odpadu z výrobních procesů.

Dohoda zněla, že veškeré duševní vlastnictví či patenty vzniklé v rámci tohoto procesu budou nadále patřit dodavateli, což bude podněcovat inovace. V případě potřeby je však ÚPB dostane k dispozici. Toto ujednání mělo formu právního dokumentu, který byl podepsán za přítomnosti notáře působícího v oblasti občanského práva.

Dopady na udržitelnost

Organická bavlna má z hlediska udržitelnosti řadu výhod. Například na základě posouzení životního cyklu organické bavlny a klasické bavlny provedeného v roce 2014 vyšlo najevo, že na každých 1 000 kg bavlněných vláken má organická bavlna o 46 % menší dopad na globální oteplování, jakož i potenciál snížit acidifikaci o 70 %, eutrofizaci (přebytek živin ve vodním prostředí) o 26 % a spotřebu primární energie z neobnovitelných zdrojů o 62 %. Se správnými metodami řízení je dále možné snížit spotřebu modré vody o 91 %. Navíc zcela vylučuje používání jakýchkoli syntetických pesticidů, což prospívá biologické rozmanitosti (zdroj: [Textile Exchange](#)).

Polyester se získává z ropy, a proto jeho výrobu doprovází vysoké emise skleníkových plynů (CO₂, metan a oxid dusný) a vysoká spotřeba energie. Nahrazením vstupní suroviny recyklovanými vlákny se tyto dopady na životní prostředí snižují. Kromě toho vzniká i méně textilního odpadu, protože je přesměrován zpět do výrobního procesu.

Za jeden rok takto ÚPB zajistí více než 92 773 kg oděvů pro požární stanice. Začleněním požadavků na udržitelnost do zadávacího řízení dosáhl ÚPB následujících úspor:

- 134 tun ekvivalentu CO₂
- 3 213 GJ energie získané z fosilních paliv
- 7,6 GJ energie získané z obnovitelných zdrojů
- 262 tun (100%) toxických příměsí a syntetických pesticidů

Objem každoroční výroby bude zhruba 92 000 kg. Zakázka bude trvat 6 až 8 let, takže celkové úspory budou mnohonásobně vyšší, než je uvedeno výše.

Získané poznatky

Co se osvědčilo:

- Vyberte si společnosti, které mají zkušenosti s používáním recyklovaných a organických vláken a jistý potenciál ovlivnit výrobu.
- Zahrňte do požadavků alespoň 25 % recyklovaných vláken. Je to realizovatelné.

Co se neosvědčilo:

- Jako kritérium pro udělení zakázky nepoužívejte procentuální podíl recyklovaného/organického obsahu ve výrobcích. V pozdějších zadávacích řízeních jsme na základě posouzení životního cyklu změřili environmentální dopad oděvů na CO₂, vodu a primární energii. Ten se stal kritériem pro zadání zakázky.

KONTAKTNÍ ÚDAJE

Ruud Scheerder

Portfolio manažer v oblasti veřejného zadávání

Ruud.scheerder@ifv.nl

Web: <https://www.ifv.nl/>

O projektu Procura+

Projekt Procura+, který zahájila a koordinuje globální asociace místních samospráv k udržitelnému rozvoji ICLEI, představuje síť evropských veřejných orgánů a regionů, které vzájemně spolupracují, sdílejí informace a jednájí v zájmu udržitelného a inovativního veřejného zadávání.

1. Spolupráce

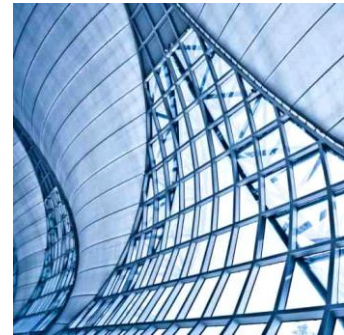
Jsme síť evropských veřejných orgánů a regionů, které spolupracují, sdílejí informace a jednájí v zájmu udržitelného a inovativního veřejného zadávání.

2. Sdílení

Díky spojení znalostí a zkušeností můžeme zajišťovat poradenství, podporu a propagaci všem veřejným orgánům, které chtějí realizovat udržitelné a inovativní veřejné zadávání.

3. Skutky

Síť Procura+ spojuje své síly k prosazování udržitelného a inovativního veřejného zadávání na evropské úrovni.

www.procuraplus.org

Překlad do českého jazyka zajistilo Ministerstvo práce a sociálních věcí v rámci projektu [Podpora implementace a rozvoje sociálně odpovědného veřejného zadávání](#). Projekt vytváří dlouhodobou konzultační a odbornou platformu pro rozvoj tohoto konceptu a mimo jiné nabízí: poradenství, konzultace, příklady dobré praxe, vzorové textace, konference, vzdělávací akce, e-learning a web www.sovz.cz.

Tato publikace byla vytvořena v rámci projektu Regiony SPP, který získal finanční prostředky z programu Evropské unie pro výzkum a inovace Horizont 2020 na základě grantové dohody č. 649718. Výhradní odpovědnost za jakékoli chyby či opomenutí nese vydavatel. Obsah nemusí nutně odrážet názor Evropské komise. Evropská komise rovněž neodpovídá za jakékoli použití informací obsažených v tomto dokumentu.